

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΓΟΡΑ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ | Τ4
2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Προσφορά Εργασίας	3-4
Απασχόληση	
Ώρες εργασίας	
Ευέλικτες μορφές απασχόλησης	
Απασχόληση κατά εθνικότητα	
2. Ζήτηση Εργασίας	5-6
Ποσοστό κενών θέσεων-ποσοστό ανεργίας - Beveridge curve	
Εγγεγραμμένη ανεργία	
Μακροπρόθεσμη ανεργία ως ποσοστό εργατικού δυναμικό	
Διάγραμμα ροών Απασχόλησης-Ανεργίας-Αδράνειας	
3. Ενεργά Σχέδια Απασχόλησης	7

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

- 1.1 Τριμηνιαίο ποσοστό Απασχόλησης εποχικά διορθωμένο
- 1.2 Τριμηνιαίος ρυθμός μεταβολής εποχικά διορθωμένες ώρες εργασίας
- 1.3 Τριμηνιαίος ρυθμός μεταβολής αριθμού εργαζομένων κατά εθνικότητα
- 2.1 Τριμηνιαίο ποσοστό κενών θέσεων εργασίας-ανεργίας
- 2.2 Τριμηνιαίο ποσοστό μακροπρόθεσμης ανεργίας στο εργατικό δυναμικό

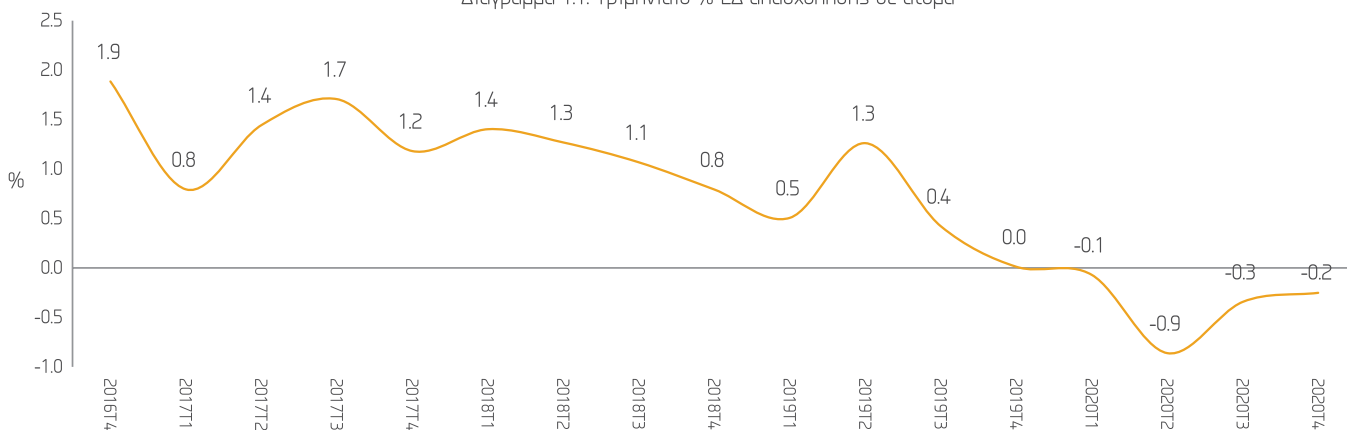

1. ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το 4ο τρίμηνο του 2020 η προσφορά εργασίας σε άτομα όπως υπολογίζεται από το ύψος του εργατικού δυναμικού σημείωσε αύξηση κατά 0.9 ποσοστιαίες μονάδες (π.μ) ή κατά 4.000 πρόσωπα σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο του 2020 και κατά 1.4 π.μ σε σχέση με το ίδιο τρίμηνο του προηγούμενου έτους. Κατά μέσο όρο, το εργατικό δυναμικό το 2020 συγκριτικά με το 2019 σημείωσε αύξηση κατά 0.8 π.μ. που ισοδυναμεί με αύξηση κατά περίπου 3.500 πρόσωπα.

Η **Εποχικά Διορθωμένη (ΕΔ) απασχόληση σε άτομα** κατέγραψε το 4ο τρίμηνο του 2020 μείωση κατά 0.2 π.μ σε σχέση με το 3ο τρίμηνο του ίδιου έτους και κατά μέσο όρο το 2020 σε σχέση με το 2019 ήταν κατά περίπου 1 π.μ. χαμηλότερη (Διάγραμμα 1.1).

Διάγραμμα 1.1: Τριμηνιαίο % ΕΔ απασχόλησης σε άτομα

Η **υποαπασχόληση** ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού αυξήθηκε στο 11.5% το 4ο τρίμηνο του 2020 αυξημένη κατά περίπου 3.800 πρόσωπα σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο του 2020. Συγκριτικά με το ίδιο τρίμηνο του 2019

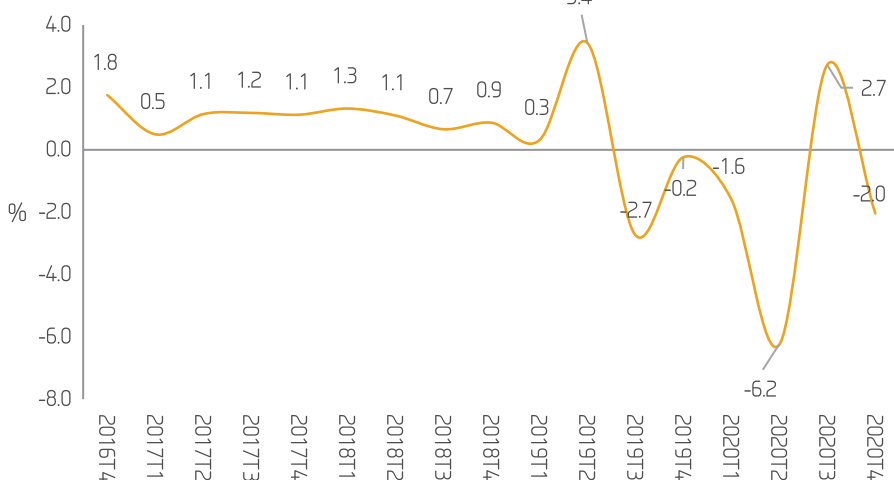
η υποαπασχόληση ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού το 2020T4 ήταν αυξημένη κατά 0.3 π.μ.

Οι **ΕΔ ώρες απασχόλησης** μειώθηκαν το 4ο τρίμηνο του 2020 κατά 2.1 π.μ. σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο του ίδιου έτους και κατά μέσο όρο το 2020 σε σχέση με το 2019 παρουσίασαν μείωση κατά 6.1 π.μ. (Διάγραμμα 1.2).

Οι εξελίξεις στο 4ο τρίμηνο του 2020 στην αγορά εργασίας επιβεβαιώνουν τη γενική τάση και αφορά την πολιτική των επιχειρήσεων να μην προχωρούν σε μαζικές απολύσεις προσωπικού, αναπροσαρμόζοντας¹ παράλληλα τις ώρες απασχόλησης.

Η μείωση το 4ο τρίμηνο του 2020 στην ΕΔ απασχόληση σε άτομα και η μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση την ίδια περίοδο στις ΕΔ ώρες απασχόλησης σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, φανερώνει ξεκάθαρα ότι οι επιχειρήσεις δεν

Διάγραμμα 1.2: ΕΔ ώρες απασχόλησης

¹ Η πιο πάνω πρακτική που ακολουθείται από τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα ενισχύεται και από τα Σχέδια στήριξης της απασχόλησης που εξαγγέλλει η Κυβέρνηση στα πλαίσια περιορισμού των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας Covid-19.

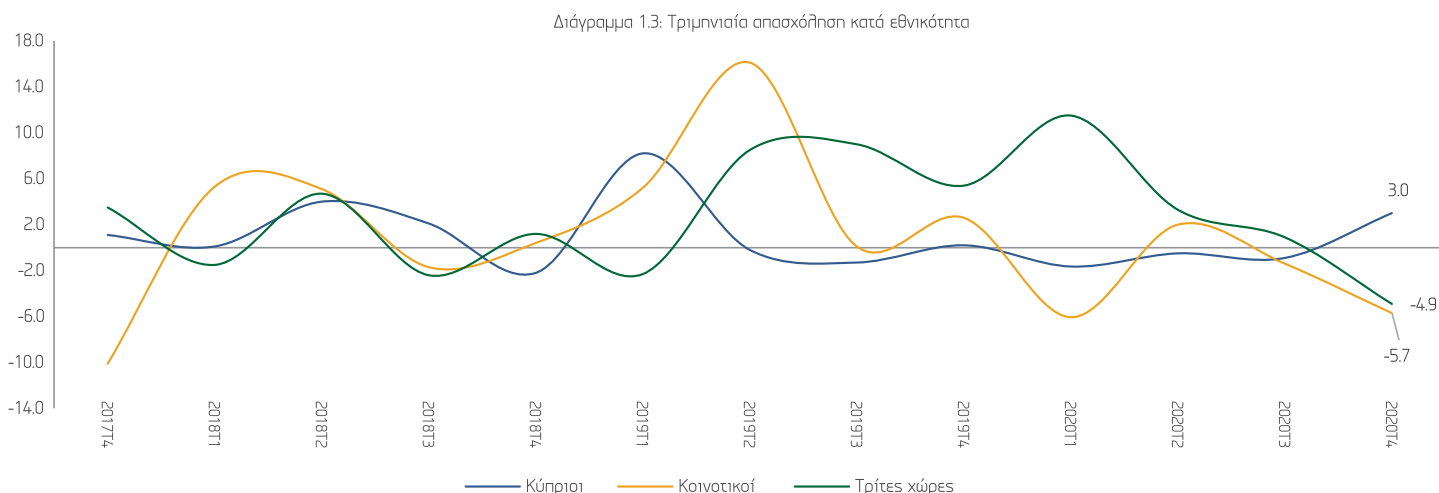
προχώρησαν σε μειώσεις στο προσωπικό τους άμεσα, προσαρμόζοντας ταυτόχρονα τις ώρες απασχόλησης. Η εξέλιξη αυτή διατηρεί την ανεργία σε πιο χαμηλό επίπεδο από ότι θα ήταν αν δεν υπήρχαν τα σχέδια στήριξης της απασχόλησης, τα οποία θα πρέπει να τονιστεί ότι συνέβαλαν σημαντικά αναφορικά με τις επιχειρήσεις, τους εργαζόμενους και τους αυτοεργοδοτούμενους στο πλαίσιο στήριξης της οικονομίας, λόγω των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας.

Στα μέτρα αυτά εντάσσονται, μεταξύ άλλων, μέτρα για την υποστήριξη της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων, μέτρα για την αποτροπή απολύσεων, σχέδια επιδότησης εισοδημάτων και βελτιωμένα και πιο επαρκή και διαρκή ωφελήματα για τους ανέργους.

τρίμηνο. Παράλληλα, οι κοινοτικοί που εργάζονταν στην Κύπρο το 4ο τρίμηνο του 2020 μειώθηκαν κατά 5.7% ενώ οι εργαζόμενοι από τρίτες χώρες μειώθηκαν κατά 4.9% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο (Διάγραμμα 1.3).

Η κατανομή των εργαζομένων² με βάση την εθνικότητά τους το 3ο τρίμηνο του 2020 ήταν 78.3% Κύπριοι, 11.5% κοινοτικοί και 10.2% από τρίτες χώρες.

Οι τομείς οικονομικής δραστηριότητας που απασχολούνταν κυρίως οι Κύπριοι ήταν το Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο, οι Κατασκευές και οι Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές Δραστηριότητες. Οι υπήκοοι της ΕΕ απασχολούνταν περισσότερο, στο Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο και στις Κατασκευές ενώ οι

Η εξέλιξη αυτή οδηγεί στην συγκράτηση του ποσοστού της βραχυχρόνιας ανεργίας ενώ την ίδια ώρα αποδίδεται και στην αποτελεσματική ευελιξία που διατηρεί η εγχώρια αγορά εργασίας.

Η απασχόληση το 4ο τρίμηνο του 2020 στο δημόσιο τομέα σταθεροποιήθηκε στα 47.611 πρόσωπα και αντιστοιχούσε με το 10.9% της ΕΔ απασχόλησης. Σε σχέση με το ίδιο τρίμηνο του προηγούμενου έτους, η απασχόληση στο δημόσιο ως ποσοστό της ΕΔ απασχόλησης αυξήθηκε οριακά κατά 78 πρόσωπα και αποδίδονται κυρίως στην εκπαίδευση.

Οι Κύπριοι που απασχολούνταν κατά το 4ο τρίμηνο του 2020 αυξήθηκαν με ρυθμό 3% σε σχέση με το προηγούμενο

εργαζόμενοι από τρίτες χώρες απασχολούνταν κυρίως στις Δραστηριότητες Νοικοκυριών και στις Κατασκευές.

Το 4ο τρίμηνο του 2020 υπολογίζεται ότι 95.189 πρόσωπα απασχολούνταν σε ευέλικτες³ μορφές απασχόλησης και αποτελούσαν το 20.9% του εργατικού δυναμικού. Συγκεκριμένα, με συμβόλαια προσωρινής απασχόλησης εργάζονταν 47.473 εργαζόμενοι στο 4ο τρίμηνο του 2020 ενώ ένα χρόνο πριν ήταν στις 51.164 σημειώνοντας μείωση κατά 7.2%. Το ποσοστό των προσώπων που είχαν προσωρινή απασχόληση αντιστοιχούσε στο 10.4% του εργατικού δυναμικού. Με όρους μερικής απασχόλησης εργάζονταν το 4ο τρίμηνο του 2020 47.716 πρόσωπα ενώ το 4ο τρίμηνο του 2019 εργάζονταν 46.610 πρόσωπα σημειώνοντας έτσι αύξηση κατά 2.3% στο εργατικό δυναμικό.

² Πηγή: Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων

³ Στις ευέλικτες μορφές απασχόλησης συγκαταλέγονται όσοι εργαζόμενοι έχουν προσωρινά συμβόλαια και όσοι εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης αναφορικά με τις ώρες απασχόλησης.

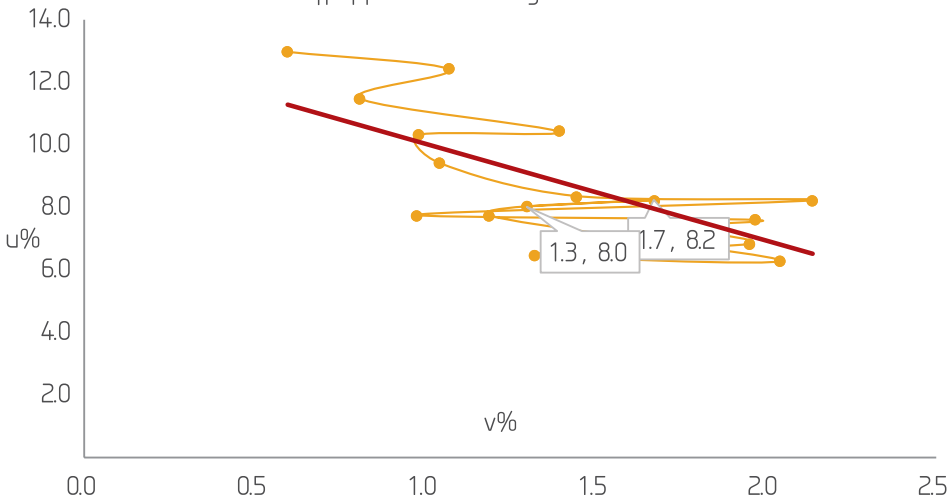
2. ΖΗΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Από πλευράς της ζήτησης εργασίας, το 4ο τρίμηνο του 2020 συνεχίστηκε η αύξηση στο ποσοστό των κενών θέσεων κατά 1.3% συγκριτικά με 1.7% το 2020Τ3 ενώ το ποσοστό της ΕΔ ανεργίας με βάση τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας μειώθηκε στο 8% από 8.2%, που ήταν το προηγούμενο τρίμηνο του ίδιου έτους. Η σχέση των δύο μεταβλητών (u% και v%) είναι αρνητική, δηλαδή όταν το ένα αυξάνεται το

υποδηλώνοντας ότι το ποσοστό ανεργίας μετατοπίστηκε οριστικά προς τα κάτω και το ποσοστό κενών θέσεων επίσης προς τα κάτω όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 2.1 πιο κάτω.

Η ΕΔ εγγεγραμμένη ανεργία το 4ο τρίμηνο του 2020 κατά μέσο όρο ανήλθε στα 33.462 πρόσωπα ενώ το προηγούμενο τρίμηνο ήταν χαμηλότερη κατά περίπου 1.500 πρόσωπα.

Διάγραμμα 2.1: Beveridge Curve 2016Τ4-2020Τ4

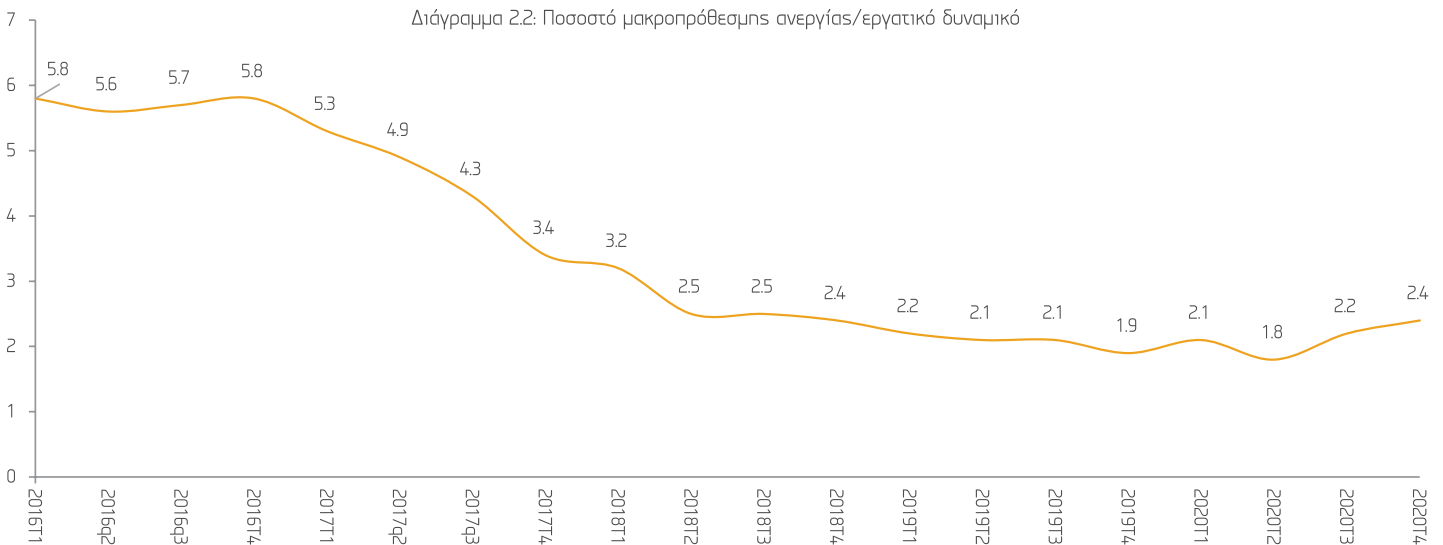

άλλο μειώνεται, αλλά το 2020Τ4 σε σχέση με το 2020Τ3 και λόγω των μέτρων στήριξης της απασχόλησης η σχέση αυτή μεταβλήθηκε προσωρινά και όταν η μία μεταβλητή μειώνεται και η άλλη μειωνόταν.

Παράλληλα, η μακροπρόθεσμη ανεργία (12 μήνες και άνω) ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού το 4ο τρίμηνο του 2020 σε σχέση με το 3ο τρίμηνο του ίδιου έτους αυξήθηκε ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού (Διάγραμμα 2.2) στο 2.4% από 2.2%.

Οι πιο πάνω εξελίξεις οδήγησαν στη μετατόπιση της καμπύλης Beveridge⁴ οριζόντια και προς τα αριστερά (Διάγραμμα 2.1)

Διάγραμμα 2.2: Ποσοστό μακροπρόθεσμης ανεργίας/εργατικό δυναμικό

⁴ Η καμπύλη Beveridge ή καμπύλη UV αποτελεί μια γραφική αναπαράσταση της σχέσης ανάμεσα στα ποσοστά της ανεργίας και του ποσοστού των κενών θέσεων εργασίας (ο αριθμός των κενών θέσεων εργασίας ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού).

Διάγραμμα: Ροές Απασχόλησης -Ανεργίας- Αδράνειας

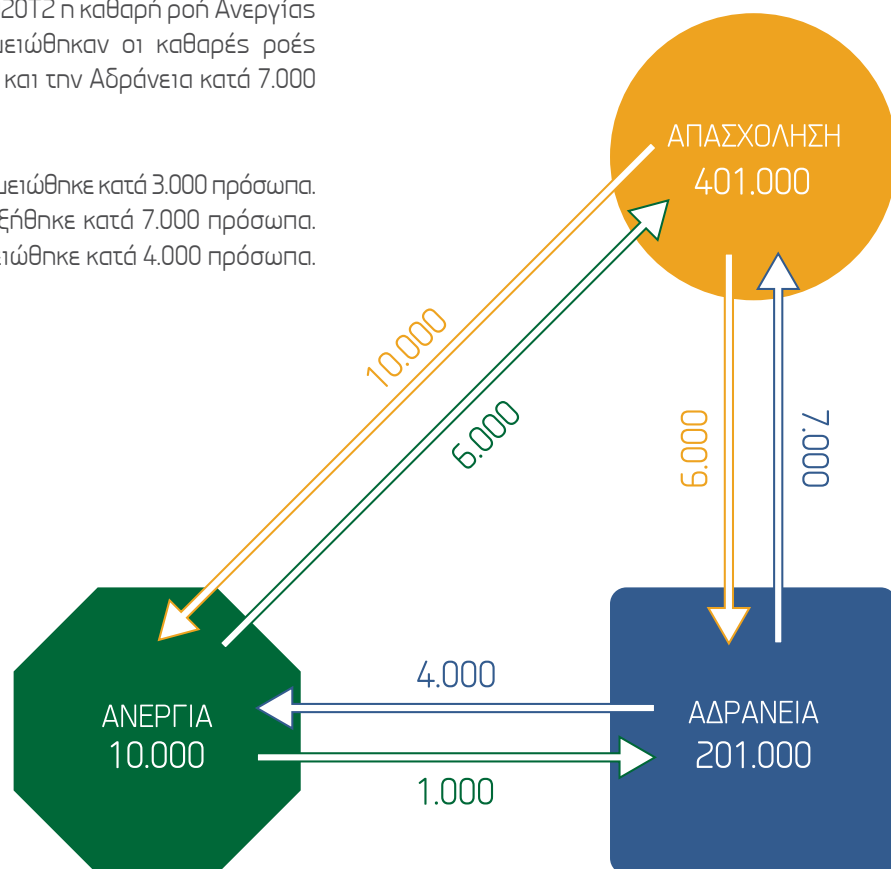
Με βάση στοιχεία που δημοσιεύει σε τριμηνιαία βάση η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) παρακολουθείται η συνεχής ροή μετακίνησης των ατόμων από την Απασχόληση στην Ανεργία και στην Αδράνεια, από την Ανεργία στην Απασχόληση και στην Αδράνεια και από την Αδράνεια στην Απασχόληση και στην Ανεργία.

Με τον τρόπο αυτό μπορεί να διαπιστωθεί πιο καθαρά ο αριθμός των ατόμων που κινούνται ανάμεσα στις πιο πάνω μεταβλητές και αυτό μπορεί να αποτελέσει ένα επιπρόσθετο στοιχείο στην ανάλυση που ήδη πραγματοποιείται από το Υπουργείο Οικονομικών κάθε τρίμηνο για την αγορά εργασίας.

Με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία από την Eurostat για το 3ο τρίμηνο του 2020 σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο του ίδιου έτους παρατίθεται πιο κάτω σχετικό διάγραμμα, ως προς τον τρόπο που επηρεάζονται τα αποθέματα και οι ροές των Απασχολούμενων, Ανέργων και Αδρανών.

Το συμπέρασμα που εξάγεται από το πιο κάτω διάγραμμα φανερώνει ότι μεταξύ 2020Τ3/2020Τ2 η καθαρή ροή Ανεργίας αυξήθηκε 7.000 πρόσωπα και μειώθηκαν οι καθαρές ροές προσώπων από την Απασχόληση και την Αδράνεια κατά 7.000 πρόσωπα.

- α) Η καθαρή εισροή απασχόλησης μειώθηκε κατά 3.000 πρόσωπα.
- β) Η καθαρή εισροή ανεργίας αυξήθηκε κατά 7.000 πρόσωπα.
- γ) Η καθαρή εισροή αδράνειας μειώθηκε κατά 4.000 πρόσωπα.

3. ΕΝΕΡΓΑ ΣΧΕΔΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Τα Ενεργά Σχέδια Απασχόλησης αποτελούν ένα βασικό εργαλείο που χρησιμοποιείται για τη συγκράτηση και τη μείωση των ανέργων και συναφώς του ποσοστού ανεργίας. Ο σκοπός των σχεδίων είναι η επανένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας, έτσι ώστε να μη χάσουν την επαφή τους με την αγορά εργασίας μέσω της διατήρησης και βελτίωσης των δεξιοτήτων τους. Με τον τρόπο αυτό θα μπορέσουν σε μεταγενέστερο στάδιο και όταν η οικονομία ανακάμψει να επαναπροσληφθούν.

Σημειώνεται ότι ο ρόλος των εν λόγω σχεδίων θεωρείται καταλυτικός σε περιόδους υψηλής ανεργίας αλλά και σε περιόδους χαμηλής ανεργίας, αφού μέσω των ενεργών σχεδίων οι συμμετέχοντες μπορούν να καταρτιστούν περαιτέρω.

Τα σχέδια ενεργούς απασχόλησης είναι στοχευμένα ανάλογα με τις προτεραιότητες που θέτει η κυβέρνηση και τις εκάστοτε ανάγκες της οικονομίας ενώ πολλά από αυτά χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους ή/και συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της ΕΕ.

Τα πιο κάτω σχέδια επιδότησης της απασχόλησης και κατάρτισης στο παρών στάδιο υλοποιούνται και στοχεύουν ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού περιλαμβανομένων μεταξύ άλλων ηλικιακά νέων και γυναικών:

- Σχέδιο που παρέχει κίνητρα για την απασχόληση ανέργων με προϋπολογισμό €17.0 εκ.
- Σχέδιο παροχής κινήτρων για απασχόληση πρώην φυλακισμένων με προϋπολογισμό €4.0 εκ.
- Σχέδιο παροχής κινήτρων για άμεση πρόσληψη νέων ηλικίας από 15 έως 29 ετών που δεν βρίσκονται στην απασχόληση, κατάρτιση και εκπαίδευση με προϋπολογισμό €10.0 εκ.
- Σχέδιο παροχής κινήτρων για πρόσληψη ατόμων με αναπηρίες με προϋπολογισμό €4.0 εκ.
- Σχέδιο για την Απασχόληση και Κατάρτιση αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για πρόσωπα κάτω των 30 ετών που παρέχεται από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑΝΑΔ) με προϋπολογισμό €12 εκ.
- Σχέδιο επαγγελματικής κατάρτισης για ανέργους που προωθείται από την ΑΝΑΔ με προϋπολογισμό ύψους €7 εκ.

Εκτός από τα πιο πάνω μέτρα, υπάρχουν δύο σχέδια επιδότησης απασχόλησης τα οποία αφορούν το ESF+ και αφορούν ειδικά τους ηλικιακά νέους και τις γυναίκες:

- Κίνητρα για την απασχόληση ανέργων γυναικών ύψους €10 εκ. και

- Κίνητρα για την απασχόληση ανέργων γυναικών και νέων ηλικίας 15-29 ετών που δεν βρίσκονται στην εκπαίδευση, απασχόληση ή κατάρτιση με τη μορφή ευέλικτων μορφών απασχόλησης συνολικού ύψους € 10 εκ.

Επιπλέον με τα πιο πάνω, τα ακόλουθα σχέδια επιδότησης της απασχόλησης έχουν ετοιμαστεί και εγκριθεί για υλοποίηση κατά την προγραμματική περίοδο 2020-2027 κάτω από το σχέδιο ESF+:

- Σχέδιο κινήτρων για την απασχόληση ανέργων με ηλικία άνω των 50 ετών ύψους €4.2 εκ.

- Σχέδιο κινήτρων για απασχόληση ατόμων με αναπηρίες ύψους €2 εκ.

- Σχέδιο κινήτρων για την απασχόληση ατόμων με χρόνιες παθήσεις ύψους €2 εκ.

- Σχέδιο κινήτρων για την απασχόληση μακροχρόνια ανέργων ύψους €3.0 εκ.

- Σχέδιο κινήτρων για την απασχόληση δικαιούχων του ΕΕΕ ύψους €5 εκ.

Όλα τα πιο πάνω μέτρα που θεωρούνται μέτρα ενεργητικής πολιτικής και έχουν προ-υπολογιζόμενη δαπάνη **€90.2 εκ.**

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι η Κύπρος έλαβε από την ΕΕ μέσω του Σχεδίου του **SURE** με τη μορφή δανείου ποσό ύψους €479 εκ, τα οποία στοχεύουν στη στήριξη της απασχόλησης κυρίως μέσω προγραμμάτων ενεργητικής πολιτικής. Το πιο πάνω ποσό θα καταμεληθεί κατά €252 εκ το 2020 και το υπόλοιπο ποσό των €237 εκ για το 2021.

Σημειώνεται και αξίζει να αναφερθεί ότι η κρατική παρέμβαση στην περίπτωση της Κύπρου μπορεί να χαρακτηριστεί ως μια από τις πιο ενεργητικές στην ευρωζώνη στο πλαίσιο αντιμετώπισης των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας και κυρίως σε ότι αφορά στα μέτρα/σχέδια των μέτρων στήριξης της απασχόλησης .

Τα πιο πάνω σχέδια στήριξης επιχειρήσεων/αυτοεργοδοτούμενων/εργαζομένων είχαν συνολική δαπάνη ύψους **€640 εκ που αντιστοιχεί περίπου στο 3% του ΑΕΠ για το 2020**

⁵ Πηγή: Τμήμα Εργασίας και Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού